

Dialyse

Het plaatsen van een peritoneale dialysekatheter
door de radioloog

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

U heeft van de nefroloog (arts gespecialiseerd in nierziekten) te horen gekregen dat u binnenkort moet gaan dialyseren. Samen met de nefroloog heeft u gekozen voor peritoneaal dialyse (PD) behandeling. Dat betekent dat er een peritoneale dialysekatheeter (kunststof slangetje) geplaatst moet worden in uw buikholte. Deze folder geeft u informatie over het plaatsen van deze peritoneale katheeter, de zorg rondom de ingreep en de aandachtspunten en leefregels voor en na de ingreep.

De nieren

Ieder mens heeft normaal gesproken twee nieren, één aan de linker- en één aan de rechterzijde in de buikholte. De nieren zijn van levensbelang. Ze verwijderen afvalstoffen uit het lichaam, regelen de vochtbalans en produceren belangrijke hormonen.

Dialyse

Dialyse is noodzakelijk wanneer uw nieren niet meer of niet voldoende werken. Om toch de afvalstoffen uit uw bloed te kunnen halen, is dialyse nodig. In uw geval is gekozen voor dialyse met een peritoneale dialysekatheeter. Hierbij wordt het buikvlies gebruikt als dialysefilter (peritoneum is de Latijnse benaming voor het buikvlies).

Wat is een peritoneale dialysekatheeter?

De katheeter is een slangetje van soepel, zacht kunststof en heeft een totale lengte van ongeveer 40 centimeter. Het uitwendige deel is ongeveer 15 centimeter. De katheeter komt door de buikwand heen in de buikholte te liggen. Hiervoor wordt een huidpoort gecreëerd. Het uiteinde van de katheeter is geperforeerd en ligt in het diepste punt van de peritoneale holte. Zo kan de spoelvoeistof afvalstoffen en overtollig vocht opnemen en afvoeren.

Aan het uiteinde van de katheeter zit een titanium connector (verbindingsstukje). Op de titanium connector wordt een soepele dunne slang (verlengstuk) van 15 cm aangesloten. Op dit verlengstuk zit een witte dop (Minicap). Verderop in deze folder staat informatie over wat u moet doen als de dop losraakt of als er lekkage optreedt. Zo zien de peritoneale dialysekatheeter en de huidpoort eruit; met en zonder pleister.

Vorbereiding op de operatie

Bloedverduunners

Gebruikt u bloedverduunnende medicatie dan krijgt u een brief mee voor de trombosedienst dat u binnenkort geopereerd wordt. De trombosedienst zorgt er dan voor dat de bloedverduunnende medicatie tijdig wordt gestaakt. Op de ochtend van de operatie wordt het bloed nogmaals gecontroleerd of het in orde is. Als u al op de hemodialyseafdeling dialyseert, zorgt de nefroloog ervoor dat de bloedverduunnende medicatie tijdig wordt gestopt.

Soepele ontlasting

U start 5 dagen vóór de ingreep met 1x per dag een zakje Movicolon. De dag vóór de operatie neemt u 2 zakjes Movicolon. Dit medicijn zorgt er voor dat de ontlasting soepel blijft. Soepele ontlasting zorgt er voor dat de peritoneaal dialysekatheter beter op zijn plaats blijft zitten.

Voor de operatie heeft u een afspraak gehad met de radioloog of met de PD-verpleegkundige zodat u weet hoe de ingreep zal verlopen. U heeft ook een afspraak gehad met de sedatieverpleegkundige. Deze heeft beoordeeld dat u geschikt bent voor deze ingreep. De ingreep wordt gedaan door de radioloog, in samenwerking met de sedatieverpleegkundige en de dialyseverpleegkundige. U zult worden opgenomen op de afdeling Dagbehandeling. Afhankelijk van het tijdstip van de ingreep moet u nuchter zijn of mag u nog een (licht) ontbijt. Dit hoort u van tevoren. U krijgt na de ingreep antibiotica via een infuus om een infectie te voorkomen. Ook krijgt u een pijnstiller en een rustgevend tablet.

De dag van de katheterplaatsing

Op de opnamedag heeft u een gesprek met een verpleegkundige van de dialyseafdeling. Samen met u zal de verpleegkundige bespreken op welke plaats de katheter uit de buik zal komen. Het is de bedoeling dat de katheter niet in de knel komt onder uw kleding. De katheter mag ook niet in een huidplooi geplaatst worden. De verpleegkundige zal met een viltstift de plaats aanduiden waar de katheter uit de buikwand moet komen. Om medische redenen kan de radioloog tijdens de ingreep besluiten een andere plaats te kiezen dan de afgetekende plaats.

De ingreep

De ingreep zal plaats vinden onder een licht roesje en gebeurt onder steriele omstandigheden. De radioloog brengt de katheter in. U houdt aan de operatie een kleine snee over in de buurt van de navel. De ingreep duurt ongeveer 60 minuten. Tijdens de ingreep komt de dialyseverpleegkundige de katheter doorspoelen om te voorkomen dat de katheter verstopt raakt en om te kijken of de katheter het goed doet.

Daarna zal het verband aangebracht worden om de katheter goed te fixeren. Dit verband moet blijven zitten tot de volgende controle. Na de ingreep wordt u naar de uitslaapkamer gebracht en tenslotte naar de verpleegafdeling. Na de ingreep zal de verpleegkundige van de verpleegafdeling het verband controleren op eventuele wondlekkage. U kunt pijn voelen rond het ingreepgebied. U kunt om een pijnstiller vragen als u deze nodig heeft.

Na de ingreep

Als er geen complicaties zijn, mag u op de dag van de ingreep naar huis. Vaak worden er oplosbare hechtingen gebruikt, deze verdwijnen vanzelf. Mochten er bij de operatie geen oplosbare hechtingen zijn gebruikt, dan worden deze 7-10 dagen na de ingreep door de PD verpleegkundige verwijderd op de dialyse afdeling. Er is geen afspraak bij polikliniek Chirurgie nodig.

Het verband dat na de operatie is aangebracht blijft 5 tot 7 dagen zitten. U mag zolang het verband er op zit niet douchen. Na 5 tot 7 dagen heeft u een controleafspraak voor wond- en huidpoortcontrole op de dialyseafdeling.

Weer thuis

Van de dialyseverpleegkundige krijgt u de volgende spullen mee:

- verbandmiddelen om zo nodig bij te verbinden;
- de bereikbaarheidsdienst regeling, zodat u iemand kunt bellen als u vragen heeft of als er problemen ontstaan;
- een recept voor Bactroban (mupirocine) 20 mg/g neuszalf die u nodig heeft voor de verzorging van uw huidpoort;
- een wit katheterklemmetje;
- een witte dop (Minicap).

De dialyseverpleegkundige gaat u aanmelden bij de firma Excen. Zij leveren de pleisters voor de verzorging van uw huidpoort.

Aandachtspunten en leefregels

De katheter heeft de tijd nodig om goed in te groeien in de buikwand. Hieronder vindt u een aantal aandachtspunten en leefregels om dit te bevorderen:

- Draag makkelijke zittende kleding. Vermijd dat uw kleding op de huidpoort drukt of de katheter afknelt.
- Til geen zware voorwerpen zoals boodschappen, een volle emmer of stofzuiger (til max. 5 kg).
- Let op bij hoesten of niezen: probeer bij hoesten of niezen uw buik te ondersteunen.
- Voorkom dat u uw buik stoot of dat iemand tegen uw buik stoot, bijv. opspringende huisdieren.
- Wees alert op obstipatie.
- Vermijd zwaar lichamelijke arbeid zoals stofzuigen, tuinieren.
- De eerste zes weken mag u niet sporten. Lichte lichamelijke inspanning zoals recreatief fietsen of wandelen is geen probleem.

De eerste verbandwissel op de dialyseafdeling

Op de dialyseafdeling wordt het verband dat na de operatie is aangebracht door de dialyseverpleegkundige onder steriele omstandigheden verwijderd. Mocht de huidpoort nog te veel vocht afscheiden dan wordt er weer een steriel verband aangelegd en krijgt u een afspraak mee voor een week daarna. Als de huidpoort geen vocht meer lekt, krijgt u instructies hoe u uw huidpoort moet verzorgen.

Verzorging van de huidpoort

Van de dialyseverpleegkundige krijgt u instructie hoe u dagelijks uw huidpoort moet verzorgen. In 'Hoe verzorg ik mijn huidpoort' staat stap voor stap beschreven hoe u dat moet doen. Als het goed is heeft u van de firma Excen een eerste levering gekregen met verbandmateriaal voor het verzorgen van de huidpoort. Bij de levering zit een kaart waarop staat hoe u zelf de pleisters kunt bij bestellen bij de firma Excen.

Doorspuiten van de dialysekatheter

Totdat de katheter gebruikt wordt voor dialyse, komt u iedere week terug op de dialyseafdeling. De katheter wordt doorgespoten met een zoutoplossing. Als u na een maand nog niet gestart bent met dialyse komt u nog 1 keer per 2 weken.

Wanneer neemt u contact op met de dialyseafdeling?

- flink nabloeden: als het bloed door het verband heen komt;
- hevige pijn in de buik;
- koorts (vanaf 37,5 ° Celsius);
- als er bloed in de katheter komt: een beetje bloed in de katheter is niet ernstig, maar de katheter moet wel doorgespoten worden met een steriele zoutoplossing;
- als de ontlasting na de operatie niet op gang komt (2 dagen geen ontlasting);
- als de witte dop (Minicap) van het verlengstuk af raakt mag u diezelfde dop er niet weer op zetten. U hebt van de dialyseafdeling een nieuwe witte dop in verpakking meegekregen. Zet deze dop op de katheter en neem gelijk contact op met de dialyseafdeling, ook 's nachts!
- het witte klemmetje gebruikt u als er lekkage optreedt uit de katheter. Plaats het klemmetje tussen

de plaats van de lekkage en de buikwand waar de katheter naar buiten komt. Neem gelijk contact op met de dialyseafdeling, ook 's nachts!

- als u het niet vertrouwt.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt zich wenden tot de dialyseafdeling van Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp. U kunt de vragen ook opschrijven en ze stellen als u weer op de dialyseafdeling komt.

Telefoonnummers

Met vragen of bij problemen kunt u contact opnemen met de dialyseafdeling: 071 582 8741 of 582 8740

Als de afdeling gesloten is, neemt u contact op met de dienstdoende dialyseverpleegkundige. U kunt deze bereiken via de telefooncentrale van het Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp: 071 582 8282